

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana

T: 01 471 33 22

F: 01 431 81 17

E: gp.dgZR@urszr.si

www.sos112.si

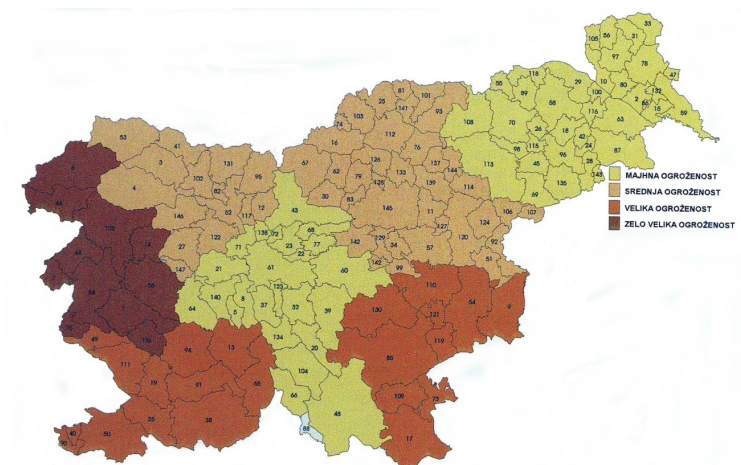
Številka: 843-47/2013-1 - DGZR

Datum: 10.09.2013

USMERITVE ZA GAŠENJE POŽAROV V NARAVNEM OKOLJU NA OBMOČJIH OGROŽENIH Z NEEKSPLODIRANIMI UBOJNIMI SREDSTVI

OCENA OGROŽENOSTI ZARADI NEEKSPLODIRANIH UBOJNIH SREDSTEV

V Sloveniji zaradi preteklih vojn (I. in II. svetovna vojna ter osamosvojitvena vojna) ostajajo neznane količine neeksplodiranih ubojnih sredstev (NUS), ki jih pripadniki Državne enote za varstvo pred NUS (DEvNUS) praktično vsak dan interventno odstranjujejo. Med najdenimi NUS prevladujejo topovske granate, minometne mine, ročne bombe in strelivo za pehotno orožje. Izkušnje in ocene pripadnikov DEvNUS ter statistika najdb kažejo na precejšno ogroženost slovenskega ozemlja z NUS, kar je prikazano na spodnji sliki (vir URSZR, 2008).

Slovensko ozemlje z vidika ogroženosti zaradi verjetne prisotnosti NUS delimo na območja:

- majhne ogroženosti,
- srednje ogroženosti,
- velike ogroženosti in
- zelo velike ogroženosti,

Usmeritve za gašenje požarov v naravnem okolju na območjih, ki so predvidoma ogrožena z NUS (območja ogrožena z NUS), se uporabljajo ob vsakem požaru v naravi kot tudi ob aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju na območjih ogroženih z NUS.

OBVEŠČANJE IN AKTIVIRANJE

- Ob požarih na območjih zelo velike ogroženosti z NUS se, poleg pristojnih gasilcev, obvešča tudi poveljnika DEvNUS. Poveljnik DEvNUS ali Regijski center za obveščanje (ReCO) po navodilu poveljnika DEvNUS aktivira pripadnika DEvNUS, ki svetuje vodji intervencije in predlaga ukrepe za varno gašenje.
- O požaru na ostalih območjih ogroženih z NUS (velika, srednja in majhna ogroženost) se na zahtevo vodje intervencije obvešča tudi poveljnika DEvNUS. V primeru, da na območjih ogroženih z NUS pride do eksplozije oziroma najdbe NUS, poveljnik DEvNUS ali Regijski center za obveščanje (ReCO) po navodilu poveljnika DEvNUS aktivira pripadnika DEvNUS, ki svetuje vodji intervencije in predlaga ukrepe za varno gašenje.
- Operativec v ReCO pri prijavi požara od prijavitelja poizkuša izvedeti natančno lokacijo požara, na podlagi katere lahko pripadnik DEvNUS predvidi možne vrste in količine NUS na območju požara. Na osnovi tega podatka lahko pripadnik DEvNUS poda ustrezna navodila že pred prihodom na območje požara, ki jih ReCO posreduje vodji intervencije.
- V primeru požara na območju skladišč Slovenske vojske (SV), v katerih se hrani strelivo in minsko-eksplozivna sredstva (SiMES), ReCO oziroma Center za obveščanje Republike Slovenije (CORS) obvešča Poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije.

POSTOPKI IN UKREPI PRI GAŠENJU

- Požar na ogroženih območjih z NUS se lahko gasi in omejuje njegovo širjenje izključno na robovih območja požara s ciljem neposrednega zavarovanja ljudi, živali in premoženja. Znotraj požarišča so strogo prepovedane vse aktivnosti (tudi gašenje) vključno s prehodi (peš) požarišča. Izjemoma so dovoljeni le nujni prehodi (prevozi) z vozili po navodilu vodje intervencije zaradi taktičnega nastopa enot za reševanje ljudi in gašenje roba požarišča. Prehod je dovoljen le po normalno prevoznih prometnicah.
- Pri gašenju morajo gasilci uporabljati gasilsko zaščitno opremo. Policija ob požarih v bližini naselij, na podlagi odločitve vodje intervencije, zapre prometnice in obvesti stanovalce, da se ne zadržujejo v objektih, ki se nahajajo v smeri širjenja požara. Vodja intervencije lahko izda prepoved zapuščanja objektov (do preklica) oziroma odredi evakuacijo, kar je odvisno od vrste in velikosti NUS na tistem območju, velikosti in pričakovane smeri širjenja požara ter razvoja situacije na območju požara.
- Ob vsaki eksploziji na območju požara se morajo gasilci (primarno) takoj zakloniti (položaj leže) na najbližje ustrezno mesto za zaklanjanje (za drevesa, večje skale, vdolbine, jame, vozila, objekte...) in nato (sekundarno), po dogovoru z vodjo, umakniti v dogovorjeni smeri (predvidoma v nasprotni smeri od eksplozije oziroma v možni smeri glede na širjenje požara) na varno razdaljo. Gasilci so preko nadrejenih (vodja skupine, vodja oddelka, vodja sektorja) dolžni o vsaki eksploziji na območju požara obvestiti vodjo intervencije. O sekundarnem umiku gasilcev in dokončni varni razdalji odloča vodja intervencije na podlagi predloga pripadnika DEvNUS.
- Vodja intervencije lahko nepoklicanim prepove dostop na območje požara, kar operativno izvede Policija. Ukrep vodja intervencije odredi le, če ne more drugače zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanja zaščite, reševanja in pomoči, trajati pa sme le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno (prvi in drugi odstavek 85. člena ZVNDN-UPB1).

- Pri gašenju požarov na ogroženih območjih z NUS je treba upoštevati konfiguracijo terena, letni čas v katerem pride do dogodka, vrsto in količino podrasti, temperaturo ozračja, smer in moč vetra, stopnjo vlage v zraku. Vsi navedeni parametri lahko dodatno vplivajo na same učinke v okolje ob morebitni eksploziji NUS ter povečajo stopnjo ogroženosti ljudi, ki se zadržujejo na mestu požara. Vodja intervencije lahko glede na navedene značilnosti terena in na podlagi predloga pripadnika DEvNUS omeji območje gašenja požara.
- Vodja intervencije lahko prepove gašenje ali omeji gašenje do določene višine s pomočjo zrakoplovov in zračni promet nad območjem požarišča (prvi in drugi odstavek 85. člena ZVNDN-UPB1); o višini omejitve gašenja odloča vodja intervencije na podlagi predloga pripadnika DEvNUS. Zahteva za začasno prepoved ali omejitev zračnega prometa vodja intervencije posreduje ReCO, ki o tem takoj obvesti CORS in ta pristojno službo zračnega prometa.
- V primeru požara v območju objektov SV, kjer so skladiščena SiMES, se gašenje požara lahko izvaja do trenutka, ko požar neposredno zajame objekt(e) s skladiščenimi SiMES. V tem trenutku se vse aktivnosti prekinejo, osebje in oprema se umakne najmanj na razdaljo 2000 metrov; osebje mora tudi na tej razdalji biti v zaklonu (vozila, nasipi, objekti, naravne danosti...).
- V območje požarišča z NUS ni dovoljeno vstopati še najmanj 48 ur po požaru. Vodja intervencije lahko, na podlagi izvedenih tehničnih meritev in ob soglasju pripadnika DEvNUS, dovoli predčasni vstop v območje požarišča; za izvajanje požarne straže mora izbrati varnih mest oziroma lokacij za vozila in za zadrževanje ter počitek gasilcev pred izvajanjem občasnih obhodov potrditi pripadnik DEvNUS.
- V skladiščne objekte SV, kjer so skladiščena SiMES, velja prepoved vstopa 72 ur po požaru. V območje požarišča prvi vstopijo strokovnjaki s področja odstranjevanja in uničevanja NUS oziroma SiMES, ga pregledajo ter uničijo morebitne NUS (SiMES) po predpisanih postopkih.

Darko But
sekretar
generalni direktor